

Resume

Natura 2000-område nr. 1 Skagens Gren

Områdebeskrivelse

Områdets særkende er først og fremmest et veludviklet rimme-dobbe system, hvor vegetationen udvikler sig frit. Samtidig er området i stadig geologisk udvikling, med fortsat dannelse af nyt land på Skagen Nordstrand. Herudover må fremhæves de mange klittyper. Området er et vigtigt træksted for fugle og rummer også flere sjældne planter.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper.

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet, er af international betydning. De er på internationalt plan værdifulde, fordi der er tale om så store sammenhængende klitområder i noget nær naturlig tilstand, dvs. med fri dynamik, naturlige vandstandsforhold og et veludviklet og varieret planteliv. Således forekommer en stor del af regionens skovklitter i området. Af andre vigtige naturtyper i området bør især nævnes klitheder og klitlavninger, til dels også grå/grønne klitter, samt andre klittyper. Flere af klitlavningerne har karakter af søer, hvilket sammen med tilgroningen gør området vanskeligt fremkommeligt.

Området er voksested for ansvarsarterne eng-ensian, nordisk øjentrøst og vendsysselgøgeurt, rødlistearten baltisk ensian, samt den sjældne tykakset star og, tidligere voksested for strand-star og krum star, der begge er rødlistede. Lokaliteten er en af Nordeuropas vigtigste trækruter for fugle. Desuden er habitatområdet betydningsfuldt for bilag IV-arten strandtudse, samt for bilag II-arterne plettet sæl, gråsæl og marsvin og bilag I-fuglene rørdrum og trane.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Det gælder særligt for grå klitter, klitheder og klitlavninger. Flere steder er der problemer med tilgroning med vedplanter, høje urter og græsser, især bølget bunke pga. den høje belastning med luftbåren kvælstof og manglende pleje, ligesom invasive arter og problemarter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Den østlige del af området er under kraftig tilgroning hen imod skovklitter. Det bør overvejes om denne del af området ikke bør overlades til en naturlig udvikling. De våde naturtyper er flere steder truet af udtørring som følge af grøftning.

Målsætning

Det overordnede mål for Natura 2000-området er at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus. Områdets klitnaturtyper prioriteres højt. Det gælder især skovklitter og klitlavninger, der har den største procentvise andel af naturtyperne.

Der er foretaget en prioritering af sammenhængende arealer med skovklit og tilgroede klitlavninger på bekostning af lavtvoksende, lysåbne klitnaturtyper.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i denne plan vil have to hovedpunkter: sikring og forbedring af nuværende lysåbne naturforekomster ved fortsat rydning, samt sikring af passende ekstensiv drift.

Sikring af lysåbne forhold i klitnaturtyper sker ved rydning af opvækst, en passende vedvarende drift og pleje samt en indsats over for invasive plantearter på naturtyperne. For de vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre god hydrologi. Skovnaturtyper sikres ved indgåelse af aftaler.